



## **Bilag 5: Kundens It-Miljø**

Version 0.6

Bilag til dagsordenspunkt 9: Krav til kommunernes it-miljø.

**Senest opdateret d. 11. Oktober 2013**

**Indholdfortegnelse**

1	Indledning.....	3
2	Kundens IT-miljø - Løsningen .....	3
2.1	Klienter .....	3
2.1.1	Operativsystem .....	3
2.1.2	Browser .....	4
2.1.3	Fysiske Enheder.....	4
2.1.4	Kontorapplikationer .....	4
2.2	Backend systemer.....	5
2.2.1	Operativsystem .....	5
2.2.2	Identity Provider & Access Management .....	5
2.2.3	ESDH-system.....	5
2.2.4	Økonomisystem.....	6
2.2.5	Print.....	6
3	Kundens IT-miljø – Løsningens Selvbetjening.....	6
3.1	Klienter .....	6
3.1.1	Operativsystemer .....	6
3.1.2	Browsere .....	6
3.1.3	Fysiske enheder .....	7

## 1 Indledning

Kommunernes Ydelsessystem (Løsningen) udrulles efter planen i perioden Q4/2015 og frem til Q2/2017, hvorefter alle 98 kommuner vil være i gang.

Når Løsningen bliver idriftsat vil det for den brugervendte dels vedkommende foregå i 98 forskellige IT-miljøer, mens dets centrale del forventes afviklet hos én driftsleverandør. Dette dokument beskriver de dele af kundens IT-miljø, der vil have betydning for afviklingen af Løsningen.

Dokumentets beskrivelse af IT-miljøet er ikke en "as-is" afdækning, men beskriver IT-miljøet som kunden forventer det ser ud fra Q4/2015. Dokumentet anvendes til at kravstille, hvad en ny løsning skal understøtte/understøttes af, af software og infrastruktur. Der tages ikke højde for, hvilken løsning der ønskes implementeret, men blot de rammer, som en løsning vil indgå i.

IT-miljøet er beskrevet med udgangspunkt i et survey foretaget i april 2013 omkring kommunernes IT-miljø, samt i betragtninger om hvilke versioner af software der forventes at være aktive ved idriftsættelse af Løsningen. Alle detaljer og specifikke løsninger er ikke afdækket, men dokumentet vil give et indtryk af, hvad der kan forventes.

## 2 Kundens IT-miljø

For samtlige af nedenstående emner, er der listet elementer i kundens fremtidige IT-miljø. En ny løsning skal kunne afvikles indenfor disse rammer, med mindre andet aftales. Såfremt rammerne er opfyldt, skal det udstyr, programmel og dokumentation, som leverandøren leverer være tilstrækkeligt til sammen med kundens IT-miljø at opfylde kravene i nærværende kontrakt. Det er en forudsætning herfor, at der ikke i kundens IT-miljø forekommer fejl, der har betydning for leverandørens opfyldelse af kravene i nærværende kontrakt.

En leverandør af en ny løsning opfordres til at inddrage viden omkring teknologiernes udvikling og tilpasse sig fremtidige elementer, der med sandsynlighed yderligere vil blive en del af kundens IT-miljø og dermed kunne have indflydelse på løsningen.

### 2.1 Sagsbehandling Klientmiljø

En klient defineres som stationær eller bærbar computer, der anvendes af én eller flere af kundens brugere.

PC'ens plads som det foretrukne IT-redskab er i disse år udfordret og komplementeres i stigende grad af andre enheder, bla. mobiltelefoner og tablets. Kunden forventer at brugen af sådanne mobile klienter blot vil være stigende i tiden frem mod Løsningens idriftsættelse og det er således en væsentlig parameter at forholde sig til.

Markedet for mobile enheder flytter sig imidlertid meget hurtigt og det er svært at forudse præcis hvilke enheder der vil være relevante. Leverandøren skal således desuden beskrive om Løsningen kan afvikles på andre enheder end PC'er, samt hvilke og herunder om Løsningen aktivt tager højde for enhedens dimensioner og designguides.

#### 2.1.1 Operativsystem

Kundens eksisterende portefølje af operativsystemer er listet i tabellen nedenfor.

OS	Mainstream support slutter	Extended support slutter
Windows XP	14/4-2009	8/4-2014
Windows Vista	10/4-2012	11/4-2017
Windows 7	13/1-2015	14/1-2020

Som det fremgår af tabellen er ingen af kundens nuværende operativsystemer supporteret når Løsningen idriftsættes, men der kan være kommuner som til den tid stadig kører Windows 7. Kunden ønsker derfor at Løsningen som minimum skal understøtte Windows 7 og Windows 8, hvor mainstream support først slutter 9/1-2018.

Kunden benytter desuden i vid udstrækning Citrix og VDI til at tilgå systemer platformsuafhængigt og løsningen skal således yderligere kunne fungere i Citrix og VDI miljøer. Leverandøren skal beskrive hvordan Løsningen kan tilgås og afvikles via Citrix og VDI herunder specifikt med Citrix klienterne "Citrix Online Plugin version 12.x" eller nyere og "Citrix Receiver for Windows 3.4" eller nyere.

Ved en ASP-løsning i Citrix, skal det være muligt at give adgang fra kommunens Citrix-servere eller VDI. Evt. brugeropsætninger skal gemmes udenfor operativsystemets brugerprofil.

### **Sekundært**

Løsningen kan afvikles på klienter, der anvender andre operativsystemer, såsom OS/X, Linux, eller andet. Leverandøren skal beskrive hvilke operativsystemer, der understøttes.

#### **2.1.2 Browser**

For så vidt Løsningens klienter anvender eller baserer sig på web browsere skal web siderne kunne afvikles i:

- De nyeste to versioner af Internet Explorer defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato, dvs. i dag version 9 og 10 eller nyere.

### **Sekundært**

Løsningen kan afvikles i andre browsere, såsom Google Chrome, Mozilla Firefox eller andet. Leverandøren skal beskrive hvilke browsere, der understøttes.

#### **2.1.3 Fysiske Enheder**

Sagsbehandlerdelen af Løsningen skal kunne fungere på følgende fysiske platforme, uafhængig af producent:

- PC
- Bærbar PC
- Tynde terminaler

### **Sekundært**

Løsningen kan afvikles på andre fysiske enheder, f.eks. tablets. Leverandøren skal beskrive hvilke andre fysiske enheder, Løsningen kan afvikles på.

#### **2.1.4 Kontorapplikationer**

Kontorapplikationer er en generel betegnelse for applikationer, der anvendes til behandling af dokumenter, regneark, e-mails og andre gængse kontorfunktioner.

Kunden benytter både kontorpakker fra Microsoft (Office) og Apache Foundation (Open Office), som Løsningens dokumenter skal kunne åbnes og redigeres i. Der stilles således, jævnfør #134 i bilag 3, afsnit 5, krav til at Løsningen kan eksportere dokumenter i ODF og OOXML formaterne.

I kundens IT-miljø anvendes mailklienterne Microsoft Outlook og Lotus Notes og der stilles jævnfør #124, bilag 3, afsnit 5 krav til at mails skal kunne eksporteres til - og importeres fra - disse systemer.

### **Sekundært**

Løsningen kan understøtte brugen af andre kontor pakker, såsom Lotus, Microsoft Office til OSX, Office 365 eller andet. Leverandøren skal beskrive hvilke kontorapplikationer, der understøttes.

## 2.2 Backend systemer

Dette afsnit dækker interne systemer hos kunden, der er med til at danne rammerne om det samlede IT-miljø, servere, infrastruktur, netværk mv.

### 2.2.1 Operativsystem

Løsningen forventes driftet centralt, men i det omfang den på serverniveau skal interagere med kundens lokale IT-miljø f.eks. integration med kommunens backoffice systemer, gateway funktionalitet, etc. er der behov for kvalificering af kundens servermiljø.

Kundens eksisterende portefølje af serveroperativsystemer er listet i tabellen nedenfor.

OS	Mainstream support slutter	Extended support slutter
Windows Server 2003	13/7-2010	14/7-2015
Windows Server 2008	13/1-2015	14/1-2020
Windows Server 2012	9/1-2018	10/1-2023

Som det fremgår af tabellen vil det alene være Windows Server 2012, der ved idriftsættelse af Løsningen vil være support på. I det omfang, det er nødvendigt for Løsningens afvikling skal den således kunne interagere med Windows Server 2012, samt Windows Server 2012 R2.

Kommunerne vil typisk afvikle disse servere via VMWare, HyperV og Citrix XenApp 5.0 eller nyere, hvilket Løsningen skal kunne understøtte.

### 2.2.2 Identity Provider & Access Management

Kundens Rammearkitektur omfatter en sikkerhedsinfrastruktur, der bla. giver mulighed for at Kundens ansatte automatisk autentificeres overfor Løsningen indirekte via sit PC logon (single-signon). For at dette vil virke kræver det dog at Kunden har installeret en SAML baseret Identity Provider. Til dette formål har kunden installeret Microsofts ADFS i minimum R2. Løsningen skal således kunne indgå i et single-signon scenarie, hvor Microsofts ADFS R2 benyttes af den enkelte kommune til fødereret autentifikation.

#### Sekundært

Løsningen kan integrere med andre IDP eller IAM systemer. Leverandøren skal beskrive hvilke systemer, der understøttes.

### 2.2.3 ESDH-system

Kunden har en række forskellige ESDH systemer installeret, der i dag i forskelligt omfang benyttes til at lagre oplysninger om sager på tværs af fagsystemer. Kundens Rammearkitektur placerer ansvaret for tværgående overblik i SAPA, men åbner for at Kunden selv kan implementere integrationer fra egne lokale ESDH systemer til Løsningen.

Løsningen vil således kunne blive kaldt af følgende systemer på sine Sag- og Dokument snitflader.

- Acadre fra Traen
- eDoc fra Fujitsu
- SBSys fra Ditmer
- KMD Sag fra KMD

- Doculine fra Software Innovation
- ScanJour fra CSC

#### 2.2.4 Økonomisystem

Økonomisystemer dækker over generel økonomistyring, opkrævning, udbetaling og lønstyring. Løsningen skal integrere til kundens eksisterende økonomisystemer via Kundens snitflader til økonomi som udstillet på Serviceplatformen via Kundens ØIR projekt. Kunden anvender følgende økonomisystemer:

- KMD Opus og Debitor fra KMD
- Fujitsi Prisme og Debitor fra Fujitsu
- ØS fra EG

#### Sekundært

Løsningen kan integrere med andre økonomisystemer, såsom ØS Indsigt eller Silkeborg Løn. Leverandøren skal beskrive hvilke systemer, der understøttes.

#### 2.2.5 Print

I nogle tilfælde vil det være nødvendigt for Kunden at kunne udskrive indhold fra Løsningen på en lokalt opstillet printer i kommunen, som Løsningen skal integrere sømløst med. Kommunernes printløsninger kan være baseret på basale Windows print servere, Windows Print med et overbygningsprodukt, eller i en cloud baseret udgave. Kommunernes printløsninger vil i fremtiden i højere grad gøre det muligt at printe fra flere typer enheder, f.eks. smartphones, ipads etc. Det er kundens ønske, at integrationen til printere baseres på globale standarder, herunder PLC.

Krav til print er yderligere beskrevet i Bilag 3 krav #137. Løsningen skal således give mulighed for at vælge en lokal printer og Leverandøren skal beskrive hvilke forudsætninger der er for at dette kan lade sig gøre, samt hvordan valget af printer foretages.

### 3 Selvbetjening Klientmiljø

Løsningens Selvbetjening anvendes af brugertyper beskrevet i kontraktens Bilag 3 - Leverancebeskrivelse, kap. 3.5.2 Brugeraktører.

Brugeraktørene, der anvender Løsningens Selvbetjening, er primært private personer, hvilket giver anledning til et mere varierende IT-miljø, sammenlignet med Løsningens IT-miljø.

#### 3.1 Klienter

En klient defineres som en stationær, bærbar computer eller mobil enhed (fx. smartphone eller tablet), der anvendes af en af Løsningens Selvbetjenings brugere.

##### 3.1.1 Operativsystemer

Da Løsningens Selvbetjening er webbaseret er denne i princippet platformsudafhængig. Dog skal Løsningens Selvbetjening kunne anvendes på de i kap. 3.1.2 i nærværende bilag nævnte browsere, på nedenstående platforme, såfremt browseren kan afvikles på platformen.

- De to nyeste versioner af Windows, defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- De to nyeste versioner af OS X, defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- De to nyeste versioner af Ubuntu Linux, defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato

### 3.1.2 Browsers

Løsningens Selvbetjening skal kunne afvikles i følgende browsere:

- De nyeste to versioner af Internet Explorer defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- De nyeste to versioner af Apple Safari defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- De nyeste to versioner af Chrome defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- De nyeste to versioner af Firefox defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- Den nyeste version af Mobile Safari (iOS) defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- Den nyeste version af Android native browser defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato
- Den nyeste version af Windows Phone browser defineret fra Løsningens idriftsættelsesdato.

### 3.1.3 Fysiske enheder

Det er en stor variation i skærmstørrelser og skærmopløsninger på tværs af de ovennævnte (fysiske) platforme. Løsningens Selvbetjening skal kunne fungere på følgende fysiske platforme, uafhængig af producent:

- PC
- Bærbar PC
- Tynde terminaler
- Tablet
- Smartphone